

❖ تاریخچه

در حدود ۸۰ سال پیش کمتر نسخه ای وجود داشت که در آن فراورده های گیاهی تجویز نشده باشد، اما با به عرصه آمدن داروهای جدید در دهه های بعدی مصرف داروهای گیاهی در کشور های توسعه یافته بسیار کاهش یافت، بنابراین با وجود اینکه در مقایسه با سال های قبل مصرف داروهای گیاهی محدود گردیده است، اما هنوز هم میزان مصرف آنها قابل توجه است.

اغلب مطالعاتی که بر روی داروهای گیاهی صورت گرفته است دقیق و کامل نیستند. مشکلی که در مورد داروهای گیاهی وجود دارد این است که بدون انجام مطالعات دقیق و کافی بر روی اثربخشی و بی خطر بودن این فراورده ها و بدون دخالت سازمان FDA و داشتن تاییدیه، این داروها به عنوان مکمل های درمانی وارد بازار می شوند. امروزه صدها فراورده گیاهی شناخته شده است که به عنوان درمان های کمکی در بیماری های مختلف به کار می روند. آنچه اهمیت دارد این است که اغلب مصرف کنندگان داروهای گیاهی خودسرانه این فراورده ها را مصرف می کنند و تجویزی از سوی پزشک یا داروساز برای آنها صورت نپذیرفته است.

حدود ۱۲ درصد از ناهمخوانی های تجویز دارو در بیماران مربوط به مصرف خودسرانه داروهای

گیاهی توسط بیماران و تداخل آنها با داروهایی که پزشک برایشان تجویز می کند، می باشد که این امر باعث افزایش زمان درمان بیماران می گردد. آمار ها نشان داده اند که مصرف داروهای گیاهی در زنان بیشتر از مردان و در سالمندان بیشتر از جوانان رواج دارد. از آنجایی که اطلاعات بیماران در مورد داروهای گیاهی، بیشتر از طریق رسانه ها، تبلیغات و اینترنت به دست می آید و این منابع، منابه معتبری برای اطلاعات دارویی تلقی نمی شود، به مرور عوارض و تداخل های دارویی با این فراورده ها به طور قابل ملاحظه ای افزایش می یابد.

❖ مسمومیت ناشی از گیاهان سمی

گیاهان دارویی در خالص ترین حالت حاوی چندین ماده می باشند که فقط یکی از آنها ماده موثره ی مورد نظر ما می باشد، این در حالی است که داروهای شیمیایی معمولا خالص تر می باشند. گیاهان دارویی با توجه به اقلیم و آب وهوا گیاه مربوطه می توانند در خلوص و اثر بخشی با هم متفاوت باشند که این مورد هم در داروهای شیمیایی کمتر مشاهده می شود.

در نتیجه نباید به صرف گیاهی بودن، عوارض جانبی و منع مصرف آنها را نادیده گرفت و به صورت خودسرانه و مداوم آنها

را مصرف کرد، چرا که در صورت مصرف بیش از حد آنها نیز امکان مسمومیت وجود دارد. راه های پیشگیری از مسمومیت ناشی از گیاهان: از خوردن قسمت های مختلف هر نوع گیاه ناشناخته خودداری گردد.

هنگام قدم زدن در پارک و جنگل و باغ مراقبت کامل از کودکان به عمل آید و از دست زدن و خوردن گیاهان توسط آنها ممانعت شوند.

هرگز از گیاهان ناشناخته جهت مصارف دارویی بصورت دم کرده، جوشانده و غیره نباید استفاده کرد.

در صورت تمایل به نگهداری دانه ها و قسمت های خشک شده گیاهان در منزل، باید این مواد از دسترس کودکان دور نگه داشته شود.

برخی از گیاهان آپارتمانی بسیار سمی و کشنده هستند؛ بهتر است گیاهان را در گلدان های آویز را قرار دهید.

نام گیاهان خانگی را به خاطر بسپارید و آن را روی برچسبی کنار آنها بنویسید. بسیاری از گیاهان و گلپای آپارتمانی مانند خرزهره و دیفن باخیا، سمی هستند و تماس پوست با آنها و یا به دهان بردن آنها منجر به مسمومیت و سوختگی مخاط می شود. از نگهداری این گیاهان آپارتمانی در منازلی که دارای کودک می باشد خودداری نمایید.

مسمومیت های دارویی

واحد غذا و داروی شبکه بهداشت و درمان

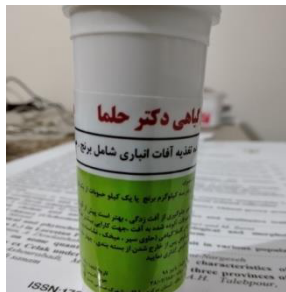
زرقان

تدوین:

پاییز ۱۴۰۱

میزان اندکی نیز از طریق پوست جذب میشود. در صورت مسمومیت اتفاقی یا عمدی با قرص برنج، مصدوم باید بدون اتلاف وقت به بیمارستان منتقل شود.

گاز متصاعد شده از قرص برنجی که داخل کیسه های برنج در یک منزل قرار داشت، موجب مرگ مادر و دو کودک وی که در همان اتاق خوابیده بودند شده است.

مسمومیت با گیاهانی مانند خرزهره، دیفن باخیا، گل انگشتانه، آزالیا، شوکران و کرچک می تواند کشنده باشد. در صورت وقوع مسمومیت با این گیاهان بیمار را در اسرع وقت به نزدیکترین مرکز درمانی منتقل کنید.

شیره سمی برخی از گیاهان سمی آپارتمانی مانند دیفن باخیا و کالادیوم در صورت خورده شدن می تواند سبب تورم، خارش و سوزش مخاط دهان و خفگی و یا آسیب گوارشی فرد مسموم شود.

❖ سم فسفید آلومینیوم (قرص برنج)

قرص برنج به صورت قرص های ۳ گرمی به رنگ سبز یا خاکستری بوده که در تماس با رطوبت یا اسید، گاز خطرناک فسفسین را آزاد می کند، که علت اصلی سمیت این ماده است. مشخصات گاز فسفسین: بی رنگ، قابل اشتعال، سنگین تر از هوا، با بویی شبیه به بوی سیر یا ماهی گندیده می باشد.

متاسفانه حتی مقادیر کم این ماده (کمتر از نصف قرص) می تواند به مرگ فرد منجر گردد.

آیا می دانستید تنفس گاز متصاعد شده از قرص برنج می تواند منجر به مرگ شود. در اثر استنشاق تدریجی گاز حاصل از قرص برنج حتی داخل کیسه های برنجی که در گوشه اتاق نگهداری می کردند، موارد فوت گزارش شده است. این قرص به